

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

2017 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Сільський зелений туризм

напрямок підготовки

6.140103 «Туризм»

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2017 / 2018 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2017 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Гапоненко Г.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри
туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “28” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

_____ А.Ю. Парфіненко
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2017 року № 1

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу

_____ Л.І. Григорова-Беренда
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Сільський зелений туризм” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом 6.140103 «Туризм»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

Основні тенденції та процеси, а також політичні та соціокультурні чинники, що відіграють провідну роль у формуванні та розвитку сучасного світу. В центрі уваги при цьому є людина з її потребами, ціннісними орієнтаціями та світоглядними уявленнями.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб розглянути теоретико-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму; розкрити особливості управління персоналом, менеджменту та маркетингу зеленого сільського туризму.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- вивчити основних положень, що розкривають зміст, принципи і основні тенденції сільського зеленого туризму;
- розглянути світовий досвід організації сільського зеленого туризму;
- дослідити найважливіші закономірності, чинники, які визначають розвиток і розміщення гостинних садиб (агроосель), організаційно-правового і економічного механізму їх діяльності на ринку туристичних послуг регіону, держави;
- розглянути проблемні питання фахової освіти менеджера зеленого сільського туризму;
- розкрити особливості менеджменту та маркетингу зеленого сільського туризму;
- поглибити, систематизувати теоретичні знання щодо проблем і перспектив розвитку зеленого сільського туризму в Україні.

1.3. Кількість кредитів

3 кредити

1.4. Загальна кількість годин

90 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
45 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти наступних результатів навчання:

знати:

- сутність базових понять і термінів кожної теми змістовних модулів;
- теоретичні і прикладні основи менеджменту і маркетингу зеленого сільського туризму;
- особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості;
- основні чинники ризику (бар'єри) і мотиви вибору відпочинку міських жителів у сільському туризмі;
- основну нормативно-правову базу з питань організації діяльності юридичних і фізичних осіб у сфері зеленого сільського туризму в Україні;
- організаційно-методичні засади формування й розвитку персоналу гостинної садиби;
- особливості управлінської праці менеджера (власника) гостинної садиби;
- види небезпек і внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах;

вміти:

- збирати та аналізувати інформацію, працювати з довідковою літературою;
- аналізувати розвиток еколого-туристичної індустрії в світі на сучасному етапі розвитку;
- формувати перелік основних видів фахової діяльності менеджера сільського зеленого туризму;
- забезпечувати умови безпечного відпочинку туристів і гостей у гостинних садибах (агрооселях);
- характеризувати світові тенденції і перспективи геопросторового розвитку екологічного туризму.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ОКРЕМА ФОРМА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Проблема збереження природи планети та сільський зелений туризм

Глобальні екологічні проблем сучасності, взаємозв'язок екологічних та соціальних криз.

Історія виникнення та сучасний стан екологічного туризму.

Тема 2. Поняттєво-термінологічні, концептуально-теоретичні та методологічні аспекти вивчення сільського зеленого туризму

Основні поняття та концепції сільського зеленого туризму

Відмінність між "сільським" та "міським" туризмом

Форми організації відпочинку в селі

Сільський зелений туризм як вид підсобної діяльності

Мале туристично-готельне підприємництво як основний вид діяльності сільських мешканців у курортно-рекреаційних районах держави

Тема 3. Світовий досвід організації сільського зеленого туризму

Міжнародна категоризація агрорекреаційного сервісу згідно з концепцією "Bed & Breakfast"

Підходи до організації сільського зеленого туризму у Великобританії та в скандинавських країнах

Французький досвід організації рекреаційного сервісу в сільській місцевості

Особливості організації агрорекреаційного сервісу в Іспанії та Італії

Австрійські, угорські, румунські та польські "уроки" для України

Тема 4. Організація та планування сільського зеленого туризму

Організація сільського зеленого туризму

Основні вимоги щодо облаштування агрооселі для прийому туристів

Технологічні основи гостинності

Особливості планування у сільському зеленому туризмі

РОЗДІЛ 2. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Тема 5. Сільський зелений туризм в Україні та його особливості

Ресурси зеленого туризму в Україні.

Історія розвитку природно-орієнтованого туризму в Україні

Тема 6. Менеджмент сільського зеленого туризму

Особливості менеджменту сільського зеленого туризму

Управління іміджем сільської території

Менеджмент людських ресурсів сільського туризму

Тема 7. Маркетинг сільського зеленого туризму

Сутність маркетингу сільського зеленого туризму

Інформаційні системи маркетингових комунікацій у сільському зеленому туризмі

Тема 8. Етика та безпека екологічної подорожі

Безпека в сільському туризмі.

Безпека окремих видів сільського зеленого туризму.

Етика екологічної подорожі.

Тема 9. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні

Реалії та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні в XXI ст.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сільський зелений туризм як окрема форма рекреаційної діяльності												
Тема 1. Проблема збереження природи планети та сільський зелений туризм	10	3	2			5	10	1				9
Тема 2. Поняттєво-термінологічні, концептуально-теоретичні та методологічні аспекти вивчення сільського зеленого туризму	10	5	2			5	10	1				9
Тема 3. Світовий досвід організації сільського зеленого туризму	10	4	2			5	10	1				9
Тема 4. Організація та планування сільського зеленого туризму	10	3	1			5	10	1				9
Разом за розділом 1	40	15	7			20	40	4				36
Розділ 2. Сільський зелений туризм в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку												
Тема 5. Сільський зелений туризм в Україні та його особливості	10	3	2			5	10	1				8
Тема 6. Менеджмент сільського зеленого туризму	10	3	2			5	10	0,5				8
Тема 7. Маркетинг сільського зеленого туризму	10	3	2			5	10	0,5				10
Тема 8. Етика та безпека екологічної подорожі	10	3	1			5	10	1				10
Тема 9. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	10	3	1			5	10	1				10
Разом за розділом 2	50	15	8			25	50	4				46
Усього годин	90	30	15			45	90	8				82

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проблема збереження природи планети та сільський зелений туризм	2
2	Поняттєво-термінологічні, концептуально-теоретичні та методологічні аспекти вивчення сільського зеленого туризму	2
3	Світовий досвід організації сільського зеленого туризму	2
4	Організація та планування сільського зеленого туризму	2
5	Сільський зелений туризм в Україні та його особливості	2
6	Менеджмент сільського зеленого туризму	2
7	Маркетинг сільського зеленого туризму	2
8	Етика та безпека екологічної подорожі	1
9	Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	1
	Разом	15

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Проблема збереження природи планети та сільський зелений туризм	5
2	Поняттєво-термінологічні, концептуально-теоретичні та методологічні аспекти вивчення сільського зеленого туризму	5
3	Світовий досвід організації сільського зеленого туризму	5
4	Організація та планування сільського зеленого туризму	5
5	Сільський зелений туризм в Україні та його особливості	5
6	Менеджмент сільського зеленого туризму	5
7	Маркетинг сільського зеленого туризму	5
8	Етика та безпека екологічної подорожі	5
9	Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	5
	Разом	45

6. Індивідуальні завдання

Написання реферату з дисципліни «Сільський зелений туризм».

Реферат передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з курсу, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, вміння презентувати результати роботи. Реферат виконується студентом самостійно. Студент має право самостійно обрати тему реферату заздалегідь узгодивши її з викладачем. Оцінка за реферат враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Реферат складається з титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків за необхідності. Вступ має розкривати актуальність обраної теми, мету та завдання написання реферату. Основна частина має складатися з кількох пунктів, що послідовно розкривають тему реферату. У висновках повинні міститися власні міркування щодо досягнутої мети реферату.

В друкованому варіанті обсяг роботи повинен становити 12-15 стор., де вступ – 1 стор., основна частина – 8-10 стор., висновок – 1-1,5 стор., список використаної літератури – 1 стор.

7. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах:

- оцінювання роботи студентів під час практичних занять;
- оцінка за індивідуальну роботу студентів;
- проведення проміжного контролю;
- проведення підсумкового контролю.

Загальна оцінка з дисципліни визначається як сукупність балів, що студент отримує за змістовні модулі та модульний контроль.

Проміжний контроль знань студентів здійснюється шляхом проведення тестування з основних навчальних елементів змістовних тем. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за першим та другим розділом, дорівнює 60.

Підсумковий контроль здійснюється у форму заліку. До заліку допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю та написання і захисту реферату. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань становить 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100.

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Сума	
Розділ 1				Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	5	6	5	5	6	5	10	60

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Разом	Залікова робота	Сума	
Розділ 1				Розділ 2								Індивідуальне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
6	6	6	5	6	5	5	6	5	10	60	40	100

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма: Учеб. Пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методи аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2001. – 395 с. Т. 17.
3. Васильєв В. Актуальні проблеми сільського туризму // Туризм сільський зелений. – 1999. - № 2.
4. Відпочинок на селі. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/1999; Випуск №3 – II/2002; Випуск 6 – IV/2003. Т. 6, 7, 11, 12, 13.
5. Гетьман В. Основні завдання і проблеми розвитку екотуризму в національних природних парках і біосферних заповідниках України // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2002. - №35 (280). – с.4-8. Т. 18.
6. Глядіна М.В. Зарубіжний та вітчизняний досвід розвитку екологічного туризму // II міжнародний конгрес "Інформатизація рекреаційної і туристичної діяльності: перспективи культурного та економічного розвитку. – Трускавець, 23-28.05.2000 р. – с.190-193. Т. 16, 17.
7. Горішевський П., Васильєв Ю., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. Т. 1-4, 9-13.
8. Дмитрук О.Ю. Сучасні концепції менеджменту в геоекології. – К., 1997. Т. 1, 5, 15, 17.
9. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм у системі суспільно-економічних відносин // Економічна та соціальна географія: Науковий збірник. – К., 2001. – с.89-95. Т. 15
10. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2004. Т. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 15-17.
11. Дурович А.П. Маркетинг в туризме: Учеб. пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Новое знание, 2001. – 496 с. Т. 8, 12, 13.
12. Ефремов Л.И. Экология туризма и сервиса: Учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003. Т. 15-17.
13. Жученко В. Рекреационный комплекс в Карпатском регионе // Бизнес-информ. – 1998. - №3. – с.12-13. Т. 18.
14. Закон України "Про особисте селянське господарство" від 15.05.2003 р. №742-IV. Т. 1, 4, 9-11.
15. Зінько Ю.В., Гетьман В.І. Розвиток туризму в національних парках Українських Карпат // "Гори і люди" (у контексті сталого розвитку). Міжнародна конференція. – 14-18.10.2002 р. м. Рахів. – с.353-363. Т. 1, 18.
16. Квартальнов В.А., Романов А.А. Международный туризм: политика развития. – М.: Советский спорт, 1998. Т. 7, 14.
17. Кекушев В.П., Сергеев В.П., Степаницкий В.Б. Основы менеджмента экологического туризма. – М.: Изд-во МНЭПУ, 2001. – 60 с. Т. 10, 15.

18. Любіцева О.О., Сташук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. / Ред. кол.: С.І. Іщук (відп. ред.) та ін. – К., 2002. – Вип. 53. – с.189-196. Т. 17.
19. Мальська М., Худо В. Менеджмент туризму. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – с.139-161. Т. 5, 6, 8, 9, 10, 13.
20. Національна доповідь про екотуризм в Україні / Підг. Панченко Т.Ф. та ін. Нац. комісія сталого розвитку при КПУ. – К.: Б.В., 1999. Т. 1, 17.
21. Папирян Г.А. Экономика туризма. – М.: Финансы и статистика, 1998. Т. 13.
22. Серебрій В. Екологічний туризм – ключ до сталого розвитку // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2002. - №35 (280). – с.1-3. Т. 15.
23. Смаль В.В., Смаль І.В. Світовий досвід розвитку екологічного туризму // Український географічний журнал. – 2003. - №4. – с.58-64. Т. 15.

Допоміжна література

1. Астана Зіемеле. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні // Туризм сільський зелений. – 2004. - № 1. – с.8-13.
2. Долишний М., Кравців В. Карпатський регіон в контексте государственной политики: оценка состояния и стратегия развития // Экономика Украины. – 1995. - №8. Т. 7, 18.
3. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/2003. – Випуск №6. Т.9-13.
4. Сергеева Т.К. Экологический туризм: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2004. Т. 15-17.
5. Хільчевська І.Г., Хільчевський Р.В. Соціокультурні та екологічні аспекти туризму в контексті сталого розвитку України // II Міжнародний конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності. – Трускавець. – 23-28.05.2000 р. – с.149-150. Т. 2, 15, 18.
6. Хлоп'як С.В., Перепелиця О.О. Екологічний туризм: зарубіжний досвід організації та передумови розвитку в Україні // II Міжнародний конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності. – Трускавець. – 23-28.05.2000 р. – с.199-202. Т. 16, 17.
7. Храбовченко В.В. Экологический туризм: Учебно-метод. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003. Т. 6, 8, 9, 11, 12, 15-17.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.green-tour.com.ua – журнал "Туризм сільський зелений"
2. www.wgttdi.com.ua – Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні
3. www.nto.org.ua – Державна туристична адміністрація України, ДП "Національна туристична організація"
4. www.world-tourism.org/ruso/ - Всесвітня туристична організація
5. www.tourism.gov.ua – Державна туристична організація України